

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ**

**ΕΚΘΕΣΗ ΠΡΟΕΛΕΓΧΟΥ (SCREENING) ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΕΠΠΤΩΣΕΩΝ ΣΕ
ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 16 ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ
153(Ι)/2003 ΠΕΡΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΦΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΡΙΑΣ
ΖΩΗΣ**

**ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΪΚΟΥ ΠΑΡΚΟΥ ΣΤΟ
ΔΗΜΟ ΑΡΑΔΙΠΠΟΥ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΛΑΡΝΑΚΑΣ**

**ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000 και ΖΩΝΗ ΕΙΔΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
«CY6000009 – ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΟΣΙΗΣ - ΠΑΛΛΟΥΡΟΚΑΜΠΟΥ»**

Αρ. Φακ. 2.10.011.005.001.160

1. Χαρακτηριστικά του έργου και χωροθέτηση

Το Προτεινόμενο Έργο (ΠΕ) αφορά την ανάπτυξη και λειτουργία Φωτοβολταϊκού Πάρκου (ΦΠ) για ηλεκτροπαραγωγή συνολικής ισχύος 1.3 MW στην ενορία Αποστόλου Λουκά στο Δήμο Αραδίππου της επαρχίας Λάρνακας. Το ΠΕ θα υλοποιηθεί εντός των τεμαχίων 74 και 80 σε Φ/Σχ. 40/31Ε1. Η πολεοδομική ζώνη του ΠΕ είναι Δα3.

Το Φωτοβολταϊκό Πάρκο (ΦΠ) θα αποτελείται από 2660 φωτοβολταϊκά πλαίσια και θα εγκατασταθεί εντός ολόκληρης της έκτασης των τεμαχίων 74 και 80, τα οποία έχουν συνολικό εμβαδό 15,070 m². Τα φωτοβολταϊκά πλαίσια θα έχουν διαστάσεις 1,038m x 2,094m και ισχύ 440-460W ανά πλαίσιο. Τα φωτοβολταϊκά πλαίσια θα τοποθετηθούν σε σειρές σε βάσεις οι οποίες θα στερεοποιηθούν στο έδαφος. Επίσης θα τοποθετηθεί περίφραξη περιμετρικά του χώρου των πλαισίων, η οποία θα απέχει από το έδαφος ώστε να επιτρέπει τη μετακίνηση ειδών πανίδας.

Η θέση χωροθέτησης του προτεινόμενου έργου απέχει από συγκεκριμένα φυσικά και ανθρωπογενή στοιχεία ως ακολούθως:

- Σε απόσταση 180 μ. (ΝΔ τεμαχίων) και 200 μ. (Ν τεμαχίων) βρίσκονται τα πλησιέστερα κτηνοτροφικά υποστατικά εντός Κτηνοτροφικής Ζώνης (Γγ2)
- Γειτνιάζει με καλλιεργήσιμα τεμάχια
- Σε απόσταση 190 μ. ΒΔ των τεμαχίων βρίσκεται ιδιωτικό ΦΠ δυναμικότητας 100k W
- Σε απόσταση 420 μ. Α. των τεμαχίων βρίσκεται ιδιωτικό ΦΠ δυναμικότητας 100k W
- Σε απόσταση 480 μ. Α των τεμαχίων βρίσκεται ιδιωτικό ΦΠ της εταιρείας 'BIOLAND PROJECT 22 LTD' δυναμικότητας 0.8 MWP
- Σε απόσταση 750 μ. Β των τεμαχίων βρίσκεται η προστατευόμενη περιοχή Natura 2000 «Περιοχή Κόσιης – Παλλουρόκαμπου» (CY6000009)
- Σε απόσταση 1 χλμ. ΒΔ των τεμαχίων βρίσκεται το Φράγμα Παρθενίτη
- Απέχουν 1,9 χλμ. από την οικιστική ζώνη του Δήμου Αραδίππου και 1,6 χλμ. Από την οικιστική ζώνη της κοινότητας Κελλιών
- Σε απόσταση >9χλμ. ΝΔ και >18 χλμ. Α των τεμαχίων του έργου, συναντώνται τα κοντινότερα περάσματα πουλιών

2. Χαρακτηριστικά της προστατευόμενης περιοχής του Δικτύου NATURA 2000 ΖΕΠ «Περιοχή Κόσιης – Παλλουρόκαμπου» και των προτεινόμενων υπό ανάπτυξη τεμαχίων

Η ΖΕΠ «Περιοχή Κόσιης - Παλλουρόκαμπου», συνολικής έκτασης 3,720 εκτάρια, αποτελείται από εκτεταμένες πεδιάδες στις οποίες παρεμβάλλονται λοφώδεις περιοχές και καλύπτονται κυρίως από ένα μωσαϊκό φρυγανικής βλάστησης και καλλιεργειών. Εντός της περιοχής εντοπίζονται απότομες βραχώδεις πλαγιές ή απότομες αργιλώδεις πλαγιές που δημιουργούν μικρά φαράγγια.

Η περιοχή χαρακτηρίστηκε ως Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ) για τα πουλιά σύμφωνα με τα είδη που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα Ι της Οδηγίας για τα Πουλιά 2009/147/ΕΚ. Επίσης, το μεγαλύτερο μέρος της ΖΕΠ «Περιοχή Κόσιης-Παλλουρόκαμπου» (82%) αποτελεί Σημαντική Περιοχή για τα Πουλιά (Important Bird Area, IBA), σύμφωνα με την Birdlife International και τον BirdLife Cyprus (Πτηνολογικό Σύνδεσμο Κύπρου). Η περιοχή ΖΕΠ δεν εμπίπτει σε διάδρομο-πέραςμα διέλευσης αποδημητικών άγριων πτηνών, σύμφωνα με τους διαδρόμους και περάσματα που καθορίστηκαν από την Υπηρεσία Θήρας και Πανίδας.

Τα έξι είδη χαρακτηρισμού της περιοχής είναι τα ακόλουθα:

- Διπλογέρακο (*Buteo rufinus*),
- Κράγκα, (*Coracias garrulus*),
- Τρουλλουρία (*Burhinus oedicnemus*),
- Μαυροτράσηλος (*Melanocorypha calandra*),
- Σκαλιφούρτα (*Oenanthe cypriaca*) και
- Τρυπομάζης (*Sylvia melanothorax*)

Τα παραπάνω είδη πτηνών περιλαμβάνονται στο Παράρτημα Ι της Ευρωπαϊκής Οδηγίας για τα Πουλιά (2009/147/EK) και αναπαράγονται στην περιοχή σε σημαντικούς αριθμούς. Επίσης, στη περιοχή παρατηρούνται άλλα 24 είδη του ίδιου Παραρτήματος, ενώ εμφανίζονται άλλα 62 είδη στην ΖΕΠ. Συνολικά στη ΖΕΠ έχουν καταγραφεί 91 είδη πτηνών εκ των οποίων τα 40 φωλιάζουν στην περιοχή μελέτης.

Κατά την διάρκεια των καταμετρήσεων πτηνοπανίδας στην περιοχή, οι οποίες διεξήχθησαν κατά την άνοιξη και καλοκαίρι του 2022, τους μήνες Απρίλιο – Ιούνιο, με συνολικά 15 ημερήσιες καταγραφές, καταγράφηκαν συνολικά 27 είδη πουλιών σε όλη την περιοχή μελέτης. Είκοσι ένα είδη είναι μόνιμοι κάτοικοι της περιοχής ενώ τα υπόλοιπα είναι φωλεάζοντα μεταναστευτικά (6 είδη) στη γενική περιοχή του Έργου. Συνολικά όλα τα είδη πουλιών που καταγράφηκαν ανήκουν στο Παράρτημα Ι της Ευρωπαϊκής Οδηγίας των Πτηνών 2009/147/EK με εξαίρεση έντεκα είδη: Κίτσης, Περδίκι, Φραγκολίνα, Φάσσα, Φοινικοτρύγγο, Πετροχελίδονο, Σκορταλλός, Κατσικορόνα, Κολιός, Κοράζινος και Στρούθος.

Χλωρίδα

Σύμφωνα με τη Μελέτη Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης, η μεγαλύτερη έκταση της ευρύτερης περιοχής χαρακτηρίζεται από εκτεταμένες πεδιάδες στις οποίες παρεμβάλλονται λοφώδεις περιοχές και καλύπτεται από ένα μωσαϊκό φρυγανώδους κυρίως βλάστησης σε συνδυασμό με συνανθρωπικά είδη και καλλιεργούμενες επιφάνειες, κυρίως σιτηρών.

3. Χαρακτηριστικά της ευρύτερης περιοχής έργου

Γύρω από το υπό μελέτη τεμάχιο βρίσκονται κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις (η κοντινότερη βρίσκεται στα 300 μέτρα βορειοανατολικά). Βόρεια της περιοχής του έργου βρίσκεται το οδικό δίκτυο που συνδέει τις κοινότητες Τρούλλων και Βορόκλινης. Στα νοτιοδυτικά της περιοχής σε απόσταση περίπου 380 μέτρων υπάρχει εργοστάσιο κατασκευής μαρμάρων.

4. Εξέταση Σωρευτικών Επιπτώσεων από την εγκατάσταση και λειτουργία του ΠΕ στην ΖΕΠ

Η ευρύτερη περιοχή του υπό μελέτη χώρου χαρακτηρίζεται από μεγάλες εκτάσεις όπου καλλιεργούνται κυρίως σιτηρά, εναλλασσόμενες με λοφώδεις περιοχές οι οποίες καλύπτονται κυρίως από φρυγανώδη βλάστηση ενώ σε ορισμένες περιπτώσεις έχουν δασωθεί. Στην περιοχή παρατηρείται έντονη ανθρωπογενής δραστηριότητα, η οποία όμως περιορίζεται κυρίως σε γεωργοκτηνοτροφικές δραστηριότητες, με την παρουσία κτηνοτροφικών μονάδων και καλλιεργειών, κυρίως σιτηρών. Σε ορισμένα σημεία στην ευρύτερη περιοχή παρατηρούνται επίσης χωματουργικές παρεμβάσεις όπως παράνομες λατομεύσεις, οικοπεδοποιήσεις και δημιουργία χώρων απόθεσης αδρανών υλικών και σκυβάλων που έχουν ως αποτέλεσμα την υποβάθμιση των φυσικών οικοτόπων της περιοχής. Στην ευρύτερη περιοχή παρατηρείται επίσης πυκνό οδικό δίκτυο από χωμάτινους κυρίως δρόμους, οι οποίοι παρέχουν εύκολη πρόσβαση και συμβάλουν στην υποβάθμιση της.

Κατά την αξιολόγηση των σωρευτικών επιπτώσεων στα πιο πάνω είδη πτηνοπανίδας χαρακτηρισμού της ΖΕΠ, διαπιστώθηκε ότι, στην ευρύτερη περιοχή του προτεινόμενου έργου

υπάρχουν κτηνοτροφικές μονάδες, κατοικίες, άλλα φωτοβολταϊκά πάρκα, βιομηχανίες, αποθήκες σιτηρών και εκτροφεία σαλιγκαριών, εκτός της ΖΕΠ.

Η κατασκευή και λειτουργία του ΠΕ δεν αναμένεται να δημιουργήσει επιπρόσθετη επιβάρυνση στην ΖΕΠ.

5. Αποτελέσματα αξιολόγησης

Η κατασκευή και λειτουργία Φωτοβολταϊκού πάρκου εμπίπτει εντός των ορίων της κοινότητας Αραδίππου της Επαρχίας Λάρνακας. Το τεμάχιο εντός του οποίου θα ανεγερθεί το ΦΠ, θα τύχει καθαρισμού από βλάστηση, σχετική διαμόρφωση του τεμαχίου περιλαμβανομένων των χωματουργικών εργασιών και επιχωματώσεων, περιμετρική περίφραξη, πασσαλόμπηξη και εγκατάσταση βάσεων για τα πλαίσια, εγκατάσταση καλωδιώσεων και εξοπλισμού προστασίας καθώς και σύνδεση με το δίκτυο ΑΗΚ χωρίς να προβλέπεται η τοποθέτηση υπέργειων καλωδίων στην περιοχή (η τοποθέτηση υποσταθμού της ΑΗΚ θα γίνει ΝΔ του τεμαχίου 80). Σε αυτά τα τεμάχια δεν καταγράφεται παρουσία οικοτόπων των ειδών της ΖΕΠ.

Επιπρόσθετα, ο σχεδιασμός, καθώς και ο τρόπος κατασκευής και λειτουργίας του έργου διασφαλίζουν τα ακόλουθα:

- δεν θα απαιτηθεί η χρήση υπέργειων καλωδίων
- θα χρησιμοποιηθεί το υφιστάμενο οδικό δίκτυο, και δεν θα απαιτηθεί διαπλάτυνση ή άλλη βελτίωση
- δεν θα γίνεται χρήση προβολέα ή άλλου φωτισμού κατά την κατασκευή ή και λειτουργία του έργου την διάρκεια των βραδινών ωρών

Ως εκ τούτου δεν αναμένονται επιπρόσθετες επιπτώσεις στους οικοτόπους και τα είδη των Οδηγιών των Οικοτόπων και των Πτηνών από την κατασκευή και λειτουργία Φωτοβολταϊκού πάρκου στην κοινότητα Αραδίππου της Επαρχίας Λάρνακας.

6. Συμπεράσματα

Η αξιολόγηση του προτεινόμενου έργου κατά το στάδιο του προελέγχου (screening), καταλήγει στο συμπέρασμα ότι δεν θα επηρεαστούν τα αντικείμενα προστασίας και η ακεραιότητα / χαρακτήρας της ΖΕΠ «Περιοχή Κόσιη-Παλλουρόκαμπος». Κατά την εγκατάσταση και λειτουργία του έργου, δεν θα υπάρξει απώλεια οικοτόπων ή ενδιαιτημάτων που να επηρεάζουν την κατάσταση διατήρησης των ειδών χαρακτηρισμού της περιοχής.

Το προτεινόμενο έργο, δεν επηρεάζει την ακεραιότητα της προστατευόμενης περιοχής και μπορεί να προχωρήσει για περαιτέρω αξιολόγηση σύμφωνα με τον Περί Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμου του 2018 [Ν.127(Ι)/2018].

Άννη Παπαδοπούλου
Κλάδος Προστασίας της Φύσης και Βιοποικιλότητας
Σεπτέμβριος 2023